

FOLKESUNDHEDSDAGE 2023

UDVIKLING AF FOLKESUNDHEDSINTERVENTION PÅ TVÆRS AF GENERATIONER TIL MENTAL SUNDHED OG KLIMA AKTION

LONE OVERBY FJORBACK, MD, PhD

Director, associate professor, psychiatrist,
Center for Mindfulness, Aarhus University

VI HAR GOD GRUND TIL AT VÆRE BANGE. DET ER ET
SUNDHEDSTEGN. DER ER SAMMENHÆNG MELLEM KLIMA OG
SUNDHED. MENTAL SUNDHED ER NU MED I IPCC RAPPORTER.
VI KAN TRÆNE MINDFULNESS OG COMPASSION.
FÅ DET BEDRE ☀️ HJÆLPE HINANDEN ☀️ GØRE EN FORSKEL
KH KLIMAKLUBBEN

The most striking part of
the Synthesis report is that
hope remains

<https://www.climateneutralgroup.com/en/news/ipcc-global-failure-and-hope/>

FOLKESUNDHED

KLIMASUNDHED

De væsentligste faktorer for trivsel, sygdom og tidlig død er:

Det kan konstateres, at der fortsat er mange, der ryger. Vi er stadig langt fra ambitionerne om en røgfri fremtid.

Alkohol
Danske unges forbrug og forbrugsmønster er stadig markant højere sammenlignet med unge i andre lande.

Mental sundhed
Den mentale sundhed bliver stadig dårligere. Det gælder især de yngre aldersgrupper.

Svær overvægt
Andelen af borgere med svær overvægt fortsætter med at stige.

Fysisk aktivitet
Andelen, der lever op til WHO's minimumsgrænse for fysisk aktivitet, er lav.

Social ulighed
Der ses en systematisk skæv fordeling af risikofaktorer og trivsel. Der er en ophobning af risikofaktorer blandt borgere med kortere uddannelser og borgere uden for arbejdsmarkedet.

- END GLUTTER**: Keep products for at least **seven years**
- TRAVEL FRESH**: If you can, **no personal vehicles**
- EAT GREEN**: A **plant based diet** — no waste, healthy amount
- DRESS RETRO**: **Three new items** of clothing per year
- HOLIDAY LOCAL**: **One flight** every three years
- CHANGE THE SYSTEM**: At least **one life shift** to nudge the system

Rygning Alkohol
 Overvægt
 Mental sundhed Fysisk aktivitet
 Social ulighed

Forbrug Transport Kost
 Mental sundhed Handling
 Ændre system

Vi ved det godt, orker ikke, lukker ned, håber på teknisk løsning...

Action gap

Siger en ting og gør noget andet

<https://www.ipcc.ch/2022/02/28/pr-wgii-ar6/>

Stress

Gør os ignorante, vrede, bange, isolerede og handlingslammede. DOI:[https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(21\)00278-3](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(21)00278-3)

Meditation

Glæden ved at forbinde tanke, ord og handling https://www.mindfulleader.org/blog/74719-how-can-inner-work-help-with-climate?fbclid=IwAR03ogDPNFVYd4GwElitBBmPRP0fh8SnYRg45_sFaKof_C9zFnM1lyAung

<https://www.theguardian.com/world/2022/may/04/eu-bureaucrats-being-trained-meditate-help-fight-climate-crisis>

Bæredygtighed

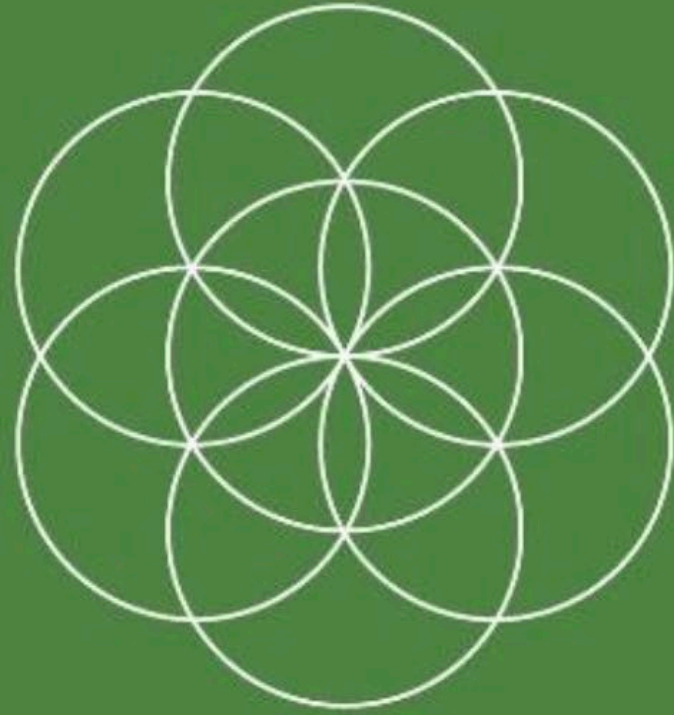
Aktiv handling fremmes af meditation

<https://www.themindfulnessinitiative.org/Handlers/Download.ashx?IDMF=8d56bcb4-15a0-4b39-9236-064eb302ef99>

<https://www.mindandlife.org/event/the-dalai-lama-with-greta-thunberg-and-leading-scientists-a-conversation-on-the-crisis-of-climate-feedback-loops/>

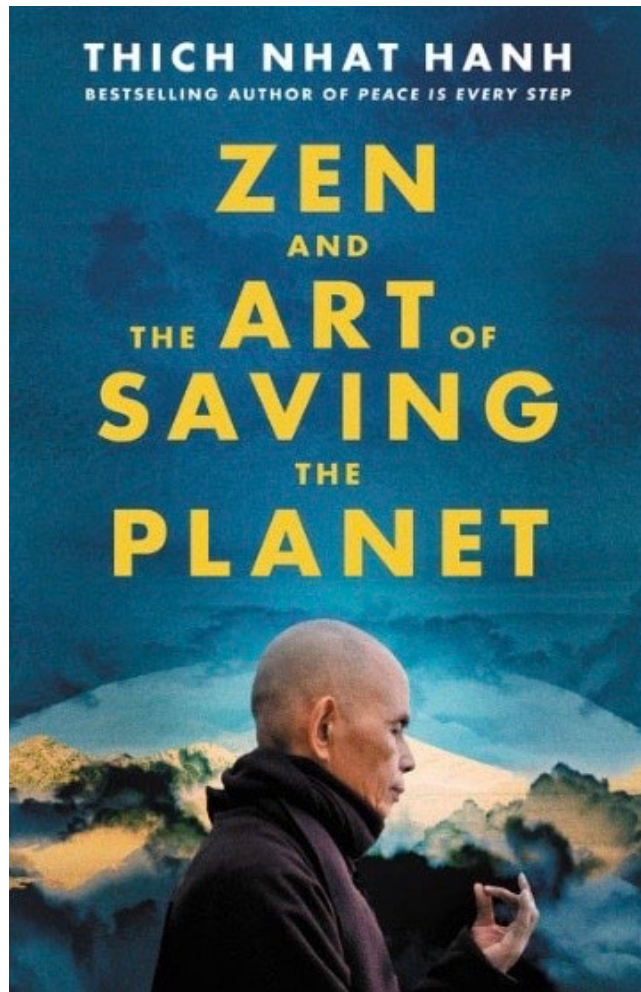

BÆREDYGTIG HANDLING MED KLIMAKLUB

AARHUS
UNIVERSITET

No self
No human beings
No living beings
No lifespan

Klimaklub starter igen uge 43 mandage kl 19.30-21.00
Oplæg 30 min ☀ Meditation 30 min ☀ Diskussion 30 min

<https://mindfulness.au.dk/kom-godt-i-gang/klimaklub>

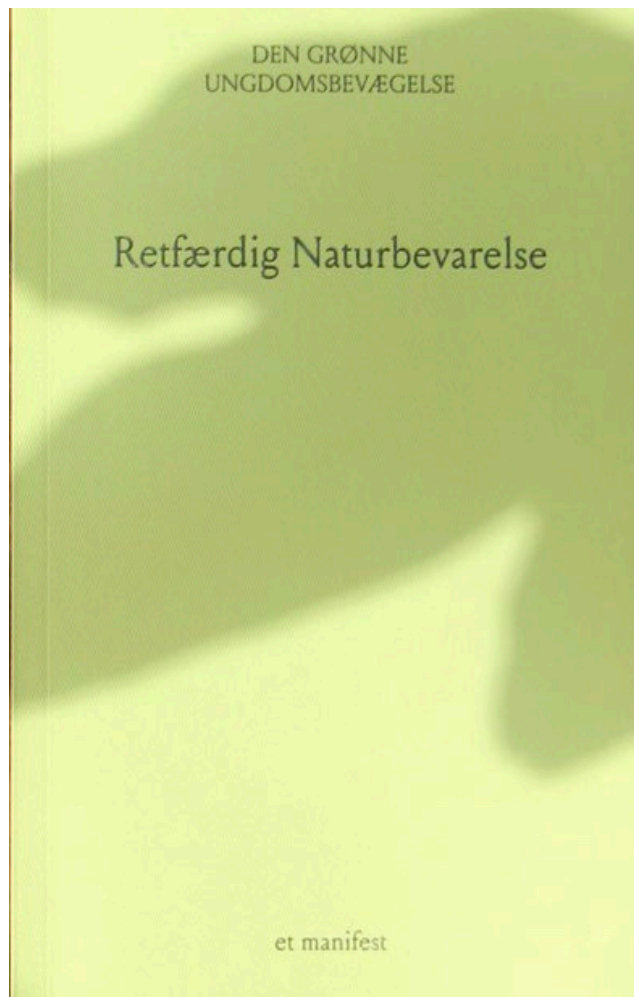

Ja, det går dårligere...
Ja, vi har løsningerne...
Ja, vi har pengene...
Ja, dig og mig må starte...

Klimaklub starter igen uge 43 mandage kl 19.30-21.00

Oplæg 30 min ☀ Meditation 30 min ☀ Diskussion 30 min

<https://mindfulness.au.dk/kom-godt-i-gang/klimaklub>

7 år til 50 % nedgang CO2
Ja til fællesskab og handling
Ja til sundhed og omsorg
Nej til lobbyisme og reklamer
Nej til personlig skyld og skam

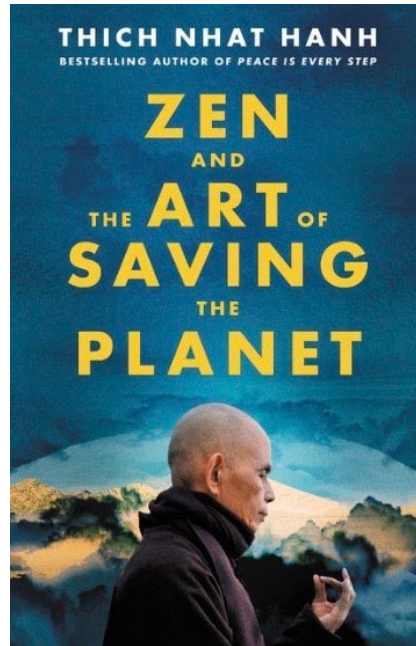
Klimaklub starter igen uge 43 mandage kl 19.30-21.00

Oplæg 30 min ☀️ Meditation 30 min ☀️ Diskussion 30 min

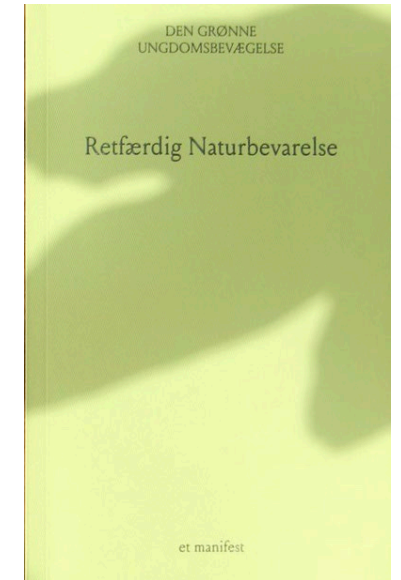
<https://mindfulness.au.dk/kom-godt-i-gang/klimaklub>

Sov godt
Stressreduktion
Sociale relationer

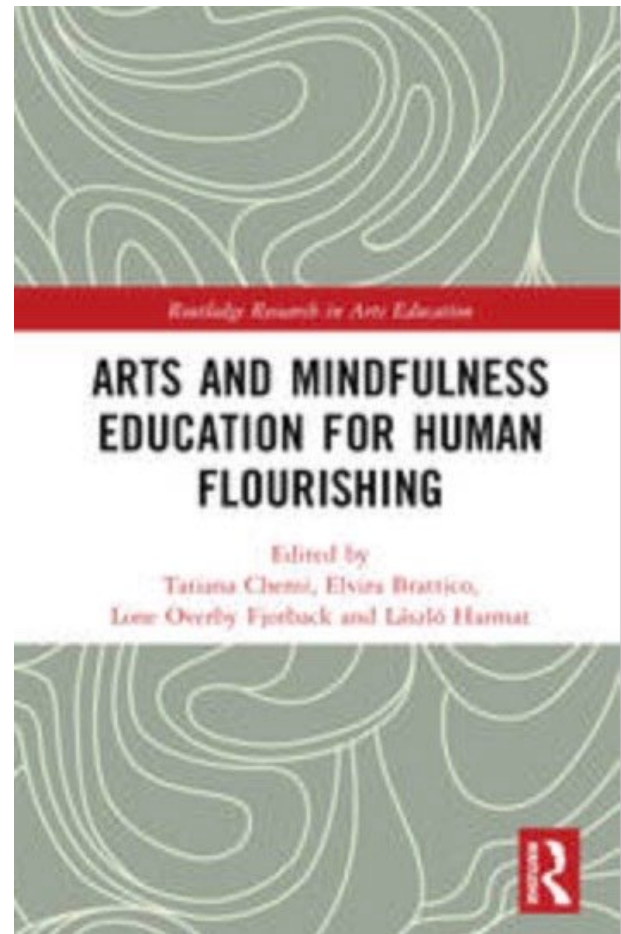
Ny
Vision
Aktion
Omsorg

Tab 10 ton CO2
Tab 10 pund vægt
Læg 10 år til dit liv

Wegovy (We go vie)
Vi går på vejen til
sundhed, handling
og uddannelse

Hvornår stoppede du med at synge?
Hvornår stoppede du med at danse?
Hvornår stoppede du med at blive næret af historier?
Hvornår stoppede du med at gøre en forskel?

Mindfulness (MBSR) bedst til stress og samme effekt som medicin til angst

[A pilot randomised trial comparing a mindfulness-based stress reduction course, a locally-developed stress reduction intervention and a waiting list control group in a real-life municipal health care setting](https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2022.3679) DOI: [10.1001/jamapsychiatry.2022.3679](https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2022.3679)

Mindfulness (MBKT) samme effekt som medicin til depression

DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(14\)62222-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(14)62222-4)

GRØNNE
NABOFÆLLESSKABER

Bedsteforældrenes Klimaaktion

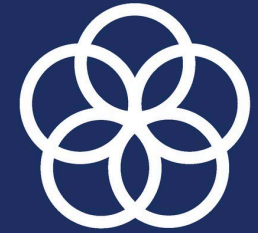

MIND & LIFE

INNER
DEVELOPMENT
GOALS

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

DEN GRØNNE
UNGDOMS
BEVÆGELSE

DHARMA
ALLIANCE

World Health
Organization

ANDELSGAARDE

care®

EarthWays

MELLEMFOLKELIGT
SAMVIRKE **act:onaid**

AARHUS
UNIVERSITET
INSTITUT FOR KLINISK MEDICIN

Den Grønne Friskole

Kloden Kalder

DANSK CENTER FOR MINDFULNESS

VI HAR GOD GRUND TIL AT VÆRE BANGE. DET ER ET
SUNDHEDSTEGN. DER ER SAMMENHÆNG MELLEM KLIMA OG
SUNDHED. MENTAL SUNDHED ER NU MED I IPCC RAPPORTER.
VI KAN TRÆNE MINDFULNESS OG COMPASSION.
FÅ DET BEDRE 🌻 HJÆLPE HINANDEN 🌻 GØRE EN FORSKEL
KH KLIMAKLUBBEN

The most striking part of
the Synthesis report is that
hope remains

<https://www.climateneutralgroup.com/en/news/ipcc-global-failure-and-hope/>

FIND KLIMAKLUB
FOREDRAG
ØVELSER OG FORSKNING
MINDFULNESS.AU.DK